

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قولنن مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی .

شماره ۲۸۲۳   ۴شنبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۳۳   سال یازدهم

شماره مسلسل ۹۲

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه
۲۱ بهمن ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای مرآت اسفندیاری
- ۳- سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع به طرف دستخمشین خان و عمران و بازگشت اهالی شهرستانها و جواب آقای معاون نخست وزیر
- ۴- سؤال آقای مبدی نوری راجع به حقوق مسلمین و جواب آقایان وزیر دارائی و وزیر فرهنگ
- ۵- سؤال آقای اردلان راجع به عوارض چای و جواب آقای معاون بازرگانی و وزارت اقتصاد ملی
- ۶- جواب آقای وزیر دارائی در مورد سؤال آقای کریمی راجع به بدبهارگان مالیاتی بیش از پانصد هزار ریال
- ۷- تقدیم سه فقره سؤال بوسیله آقایان: شبانی - خلعت بری و دکتر جزایری
- ۸- بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون اقتصاد ملی راجع به تحصیل اعتبار از دولتین آمریکا و انگلستان
- ۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و ده دقیقه قبل از ظهر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس صورت غائبین جلسه پیش قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: دکتر عمید مرضی حکمت - مشایخی - دکتر مشیر فاطمی - اورنگ - عبدالرحمن فرامرزی -

کریمی - سلطانی - امامی خونی
غائبین بی اجازه آقایان: ارباب - سردمد - کیگواوسی

دیرآمدگان و زودرفنگان با اجازه آقایان: غضنفری - خلیفوری - تربتی - امیر تنبیر کلانی - احمد صفائی - سنندجی - صفاری - پرومند - جلیلود - دولت آبادی - پیراسته - معین زاده - سعیدی -

میراشراقی - دکترو کبیل - خاکباز - ابلاغی زاده - اشوان - بهادری

دیرآمدگان و زود رفتگان بی اجازه آقایان: دکتر حمزوی - کی نژاد مهندس ظفر کاشانیان - دهقان - دکتری بیر نیسانقابت - رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست - آقای صدقی

صدقی - عرض کنم در صورت جلسه نوشته شده که یک نفر در زندان مصفح با سه پیغام ملاقات کرده و آن آقای مکی بود و ملاقات هم برای این بود که پیشنهادی از طرف آقای دکترمصدق کمیته بر این بود که سفارت کبرای ایران را قبول کنند بدهد بنده باتأیید این همسکر از طرف آقای دکترمصدق به تیسار زامدی پیشنهاد شده بود که سفارت را قبول کنند این اظهارات را تکذیب میکنم برای اینکه بنده و آقای صادق نرائی آن جلسه حضور داشتیم و چنین سؤال و جوابی نشد

رئیس - آقای پورسرتیب

پورسرتیب - پیشنهادی است امضای قریب بیست و دوه نفر از آقایان راجع باینکه اضافه اعتبار وزارت کشور را امروز در دستور بگذارند . . . .

رئیس - اینها را در دستور که وارد شدیم لطف کنید در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای مرآت

اسفندیاری

رئیس - آقای مرآت اسفندیاری مرآت اسفندیاری - سؤالی است از وزیر فرهنگ راجع با اجرای قانون حقوق معلم که تقدیم میکنم

رئیس - آقای غضنفری

غضنفری - عده ای از کارمندان وزارت دادگستری عریضه ای دارند که تقدیم مقام ریاست میکنند

۳- سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع به طرف دستخمشین خان و عمران و بازگشت اهالی شهرستانها و جواب آقای معاون نخست وزیر

رئیس - لطف فرمائید . سؤالات مطرح است - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - سؤالی که

بنده از دولت کردم (جمعی از نمایندگان - بلند تر فرمائید) و تصور می نمایم تمام آقایان با من همفیده میباشند و در این سؤال خدا را گوا میگیرم که جز انجام وظیفه نمایندگی و بدون ریب و ریا بود میخواهم دولت را متوجه معایب کارنامه و در این امر حیاتی که بقای کشور بسته بآنت ارشاد نمایند و منظور من داشته و ندارم (احسنت این سؤال سه قسمت ممتاز تقسیم میشود

اول - دولت نسبت بطرد دزدان و رشوه خواران و خائنین از دستگاه دولتی (امم از وزارتخانهها و ادارات چه تمحییی گرفته)

دوم راجع به عمران و آبادی شهرستانها چه اقدامی شده

سوم - نسبت به برگرداندن اهالی شهرستانها شهرهای خود چه اعتباری قائل شده

در قسمت اولی بطوریکه آقایان معترم میدانند این سؤال در ششم تیرماه بوده و در اینصورت باید اذعان نمود که نسبت بپامورین دزد و خائنین آذربایجان اقدام کرده و از این منطقه حساس آیین کر که هارا دور ساخته و وعده باقیانده منتظار داریم آنها را نیز بزودی بردارند

همینذاکرات مشروح نود و دومین جلسه از دوره هجدهم قانونگذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

باید این مأمورین که با ذریعگان رفته اند و مورد اطمینان دولت میباشند متوجه شوند که بهر نحوی شده باصلاح ادارات و مأمورین زبردست خود بیرون رانند و بدانند که ایشان خادم ملت هستند و باید رویه خادم و معتمدی را مراعات نمایند من شخصاً معتقد هستم که در دستگاه دولتی اشخاصی با ایمان و شریف و درستکار مثل دکتر مؤید حکمت معاون وزارت بهداری و امثال ایشان بقدر کافی وجود دارد و شاید اگر توجه خوبی بشود دولت میتواند با تشویق از وجود آنها استفاده کاملی بکند و در مقابل اشخاص بد سابقه و دزد نیز وجود دارد که عمدهٔ سبب خرابی وزارتخانه ها و ادارات دولتی شده اند و شاید دولت به از ساقهٔ آنها بهتر اطلاع دارند و عمدهٔ زیادی از آنها ظاهر آ مورد تعقیب دستگاههای قضائی هستند ولی باطناً مثلثول کار خود میباشند و اگر بسوابق امر دقت شود صدی پنجاه بودجه مملکتی بدون شک بچیباین قسم دزدان میرود

۱- من این عرض را میگویم و در صورت جلسه ضبط میشود اگر اقدام نشود روزی خواهد رسید که مشاهده خواهند کرد و عواید نفت نیز از بین رفته و قرض هم کشته بهیچوجه صرف عمران و آبادی نشده چیزی بکسر برای ملت ایران باقی مانده تنها قرض سنگین است و بس والا اگر اصلاحات اساسی بشود و این قسم اشخاص برکنار شوند و جلو جف و میل ها گرفته نشود قرض نمودن هم نامی نداشته نفع بیشتری علیه مملکت میگردد.

بعقیده من دولت خدمت گذار بهر نحوی شده قبل از اقدام به کار تولییدی و یا عمرانی باید آنها را بیرون بریزد و از شر آنها بین خود آ یا مبدانند چرا دولت در تمام کارهایی که انجام میدهد ضرر مینماید تا جر خوب که ضرر نمی کند صنعتگری که اصلاً ضرر ندارد این قسم مأمورین هستند که مشکلاتی برای دولت وارد اقدامات اساسی بعمل آید.

قسمت دوم عمران شهرستانها - لابد آقایان محترم ملاحظه میفرمایند و از حوزهای انتضائی اطلاع دارند در قسمت عمران و آبادی شهرستانها توجیهی نشده تمام راهها خرابست برق وجود خارجی ندارد تلفن بشکل عهد ادوات است آب نیستند زندگی مشکل شده کار وجود ندارد و همسپیل اما بهرمان هجوم میآورند و اگر یککشت اشخاص نجیب و صبور خدا

شکایت و یا ایمان در شهرستانها باقی مانده اند انتظار دارند که دولت ما ایشان ترحم ننهد و از این منجلب بدبختی نجات دهنده

قسمت سوم دولت نسبت بر گرداندن اهالی شهرستانها چه امتیازی قائل شده آقایان محترم توجه فرمایند تاجر باهر شخص معادی هر کسجا که رفاه و آسایش و رفاهتی و سهولت در امر تجارت و غیره وجود داشته باشد بالطبع با منجل خواهد رفت در طهران که میشود گفت تمام شهرستانها را خراب و طهران را آباد کرده اند تمام وسایل تجارتی و عمرانی و تولییدی و غیره موجود است کبسیون ارز در طهران بانک استخسانانی در طهران بانک رهنی در طهران و همچنین بانکهای کشاورزی و بازرگانی و پارس و بانک صادرات معادن واردات بانک چه وجه تماماً در تهران تمرکز یافته و اگر دوسه بانکی مثل کشاورزی و رهنی و ملی در شهرستانها استوار شود در خوششان در شهرستانها دایر هستند ولی اعتراض در تهران است (صحیح است) پولی در شهرستانها وجود ندارد من شنیدم که ۷ در صد سرمایه باقی بانکها در تهران مصرف شده و اگر هم باشند بقدری مشکلاتی فراهم می نمایند که قرض کنندگان بشینان می شود و این قرض ها در مقابل بدستش نمیرسد و علاوه بر بانک ها موجود در مرکز هزاران امتیازات در تهران وجود دارد که مردم شهرستانها از استفاده آن محروم میباشند و این اچناف بقدری بی رحمانه است که حتی مأمورین دولت حاضر نیستند بهر شهرستانها که فاقد زندگی و کار میباشند بروند و کارها که تماماً در تهران تمرکز یافته و همه اذعان باین امر دارند بطوریکه مأمورین مردم مرکز نشین ساعت ده مشکل ساعت نهم در سرکار حاضر میشوند و ساعت ۱ بازم مشکل ۱ از وزارتخانه ادارات و بنکهای دولتی خارج میشوند و بعد از ظهر هیچکدام نال کارهای شخصی میروند حتی از کفتر مأمورینی عالیرتبه شنیدم قسم میخورده که مأمورینی داریم که در بیرون میامه خرید و فروش اموال و تومیل و هزاران کارها مینمایند و از دولت هم حقوق میگیرند علاوه بر این فرصت وقت، دولت ب مأمورین مرکز نشین خانه های ارزان قیمت و خوار و بار بقیمت تمام شده پوخت و هزاران امتیازات قائل است که بگلی مأمورین شهرستانها محروم میباشند باین وضع کدام دیوانه حاضر میشود بهر شهرستانها که بگورستان تبدیل شده و مردم ادما بیکه دولت بین شهرستان نشین مامورین مرکز نشین هافر ق زیادی قائل بشود و وسایل راحتی آنها را چه از حیث مأمورین و مجازات خاطرین و چه از حیث امنیت قضائی و امتیازات بانکی و تسهیل در امر تجارت و فراهم نمودن وسایل کشاورزی و غیره و غیره فراهم نکند هیچ اصلاحی

امیدوار نیست و انتظار دارم بطوریکه اطلاع یافتم دولت پروژه های عمرانی و تولییدی را باسر وقت از مرحله حرف بعمل آورده و این بدبختی را از ملک و ملت ستمدیده براند.

موضوع دیگری که فراموش کردم عرض نمایم اوتوبیلهای دولتی است که در غیر ساعات و سرورس کار در تفریح گاه هاو غیره از آنها استفاده میشود آقایان دولت چند ارز میدهند تا اوتوبیلهای آخرین سیستم ب مأمورین داده شود که غیر ساعات دولتی سوار شوند و برایش مردم بخندند و بازرسی نخست وزیر نمیدانم چکار میکند و چرا جلو اینها نمیکرد این یکمیکرد بنده است عرض دیگری که داشتم این است اهالی کوی فرح آباد شده که آرزوی هم خدمت آقای فولادوند عرض کردم که اینها ساکنن جاده شاهزاده عبدالعظیم هستند، اینها از حیث امنیت بسیار در مضیقه هستند با منم میگویند میگویند امنیت اینجا مربوط بن نیست و مربوط بهر پاری است، شهر بانی هم میگویند مربوط بن نیست و مربوط براندامری است، آب ندارند، برق ندارند و دود کارخانه های آجر سازی هم واقعا آنها را بیچاره کرده است و ضمناً هم جناب آقای وزیر فرهنگ ۲۸ خانه در همان کوی فرح آباد بعملیند شما واگذار شده و متأسفانه میگویند که تا یکمتر دیوارها مرطوب است علاوه دیوارها شکست شده و سقفها هم تماماً ترک خورده خواهش میکنم که به عرایش آنها توجه فرمایند و عرایش آنها را تقدیم مقام ریاست مینمایم و لایحه عرض دیگری هم هست که تقدیم مقام ریاست میکنم و خواهش میکنم آنها توجه فرمایند

رئیس - آقای معاون نخست وزیر فولادوند

جناب آقای مهندس اردبیلی چندی قبل سؤالی از دولت فرموده اند که کوادری قسمتهای مختلفی بود خوشترتم که جناب ایشان که یکی از نمایندگان و اعضاء خوب مملکت هستند در قسمت اول اصلاحات، از اقدامات دولت مخصوص راجع با ذریعگان نتیجه فرمودند (صحیح است) همینطور که میفرمایند، دولت هم نسبت باستان آذربایجان وهم استانهای دیگر توجه مخصوص برای عمران و آبادی داشته است و یکی از مأمورین لایق و شریف خودش را که آقای گلشائیان باشد (صحیح است) باستانداری آذربایجان مأمور کرد آذربایجان بتواند با مساعدت آقایان استاندار آذربایجان که مأمورین بدو هم در آن استان هستند آنها را از کارها طرد کنند و خدمات لازم باستانی که آقای اردبیلی نماینده آنجا هستند بنمایند قسمت دوم سؤال نماینده محترم چنین است که راجع بهر شهرستانها هوا گذاری

قسمتی از اختیارات بهرستانها و آبادی و عمران آنها چه تصمیمی گرفته اند البته تصدیق میفرمایند که این سؤال خیلی روشن نیست و برای دولت معلوم نشد که نماینده محترم منظورش از دادن اختیارات بهرستانها چه نوع اختیاراتی بود البته اختیارات اینجمنهای شهرداری و از آن قبیل که در کبسیونهای مجلس هست و انشاء الله با تصویب کبسیونهای مجلسین از این قسم اختیار باهالی شهرستانها داده خواهد شد و البته اگر پیشنهاد دیگری هم در این قسمت دارند فرمایند قطعاً مورد توجه دولت قرار میگیرد

قسمت سوم از سؤال بدین مضمون است راجع به ارجاع اهالی شهرستانها بهرستانها چه امتیازاتی قائل شده اند و اگر اقدامی در مقابل مطالب بالا نکرده اند چه پروژه های تهیه شده است؟ البته نمایندگان محترم تصدیق دارند که این دولت روزیکه زمام امور را در دست گرفته است برای پرداخت حقوق مستخدمین خودش معطل بوده و باکمال دقت اقداماتی شده است که هم ندارند، برق ندارند و دود کارخانه های آجر سازی هم واقعا آنها را بیچاره کرده است و ضمناً هم جناب آقای وزیر فرهنگ ۲۸ خانه در همان کوی فرح آباد بعملیند شما واگذار شده و متأسفانه میگویند که تا یکمتر دیوارها مرطوب است تماماً ترک خورده خواهش میکنم که به عرایش آنها توجه فرمایند و عرایش آنها را تقدیم مقام ریاست مینمایم و لایحه عرض دیگری هم هست که تقدیم مقام ریاست میکنم و خواهش میکنم آنها توجه فرمایند

رئیس - آقای مهندس اردبیلی

عرض کردم از قسمتی از پروژه های دولت اطلاع کامل در ابراج بود اگر داری کبسیونی که قانون اینجن شهرداریها مطرح است شرکت کردم وقتی که آن قانون بوضع اجرا گذاشته شود نظر بنده هم تقریباً همین میشود و اما راجع بافتخارات

که فرمودند عرض میکنم که جناب آقای وزیر فرهنگ هم و صدای فرمودند، یکی اختیارات فرهنگی است که بایستی بهر نحوی شده است اختیارات فرهنگی بهر شهرستانها واگذار شود بنده مدبست که داد میکنم و از آقایان وزیر دارائی که در قسمت مالی دانشگاه تریز باندازه محدود شده که حتی برای خرید یک قلم بایستی از دولت و امرکز کسب اجازه بکنند در قسمت مالی اجازه فرمایند که اظهار اختیارات مالی اقلا بدانشگاه تریز داده شود اگر اختیارات فرهنگی را بهر شهرستانها بدهند خیلی ممنون میشوم. دوم اختیارات بهداری است بهداری و اختیار بهداری هر شهرستان بایستی بخود آن شهرستان داده شود. نمایندندگان قدرشکال است. آرزو جناب آقای بهداری اینجا فرمودند که از زمانه پنجاه و نوزدهم میل بود فرستادن در این وزارتخانه داروئی عوض فرستادن بنی سلین و ادواشین و داروهای دیگر مقدار کمی سولفات دوسود و میگفتند ما پول نداریم و حق هم داشتند و بنه فرستاده اند و میگفتند همه آنها که فرستاده اند صدو پنجاه تومان ارزش ندارند. موضوعی که ما همیشه بیشتر اهمیت دارد اختیارات کبسیون از دست که بنده شخصاً هم نوشتم جناب آقای نخست وزیر ادما بیک کارهای کبسیون ارز بهرستانها واگذار نشده یعنی بر مرکز شهرستانها واگذار شده و اینها بیک مشکل خیلی بزگی برای دولت است. با این نوسانات که امروز در ارز در دنیا هست در قسمت تجارت هر تاجر آذربایجانی اگر بخوهد مشکل کبسیون ارز خودش را حل بکنند اقلا یک هفته وقت لازم دارد ولی تاجر تهرانی میتواند در بدقیقه خودش کار را رفع بکند و بنده معتقدم که در سابق کبسیون ارز را بانک ملی های محل اداره میکردند و احتیاج بکسب اجازه از مرکز نبودند من خواهش میکنم از دولت که باین امر حمایتی توجه فرمایند و یکی هم موضوع اوتوبیلهای دولتی است که خیلی استهزا کردم که این موضوع را ملت است بایستی جلو اینکار گرفته شود که غیر سرورس دولتی کار نکنند و جلو آنها گرفته شود این ملت بیچاره است و اینها تماماً پلاست که در خیابانها دارند میچرخانند اینها که سرورس دولتی هستند بفرمایند که اینها را بکنند و دولت سابق چند دستگاه از این اوتوبیلهای خریداری شده است برای ادارات خواهش میکنم توجه بیشتری فرمایند بنده دیگر عرض نمی نمایم

سؤال آقای عمیدی

نوری راجع به حقوق معلمین و جواب آقایان وزیر دارائی و وزیر فرهنگ

رئیس - آقای عمیدی نوری

سؤال بنده - سؤال بنده امیر از چهار ماه پیش بود و راجع بدهم اجرای قانون حقوق معلم بود بنظر بنده یکی از بهترین قوانینی که در اولین جلسات مجلس شورای ملی گذشت مخصوصاً توجه به حال آن معلم بیچاره ای بود که در قراء و تصیبات با ماهی صد تومان یا ۷۰ تومان یا ۸۰ تومان زندگی میکند که شاید مجلس شورای ملی اولین لایحه ای که گذراند حقوق معلم بود که گفت علی السویه در تمام کشور معلم کمتر از ۲۰۰۰ ریال در ماه نباید حقوق بگیرد (صحیح است) و این از بهترین ندهای مجلس شورای ملی بود (صحیح است) و بنده این جا متقاضی میدانم که اظهار بکنم که پیش از افتتاح مجلس هجدهم دولت حاضر با تصویب نامه و بصورت یادش پارسل در همین موقع برای ۳ ماه هر حسب پیشنهاد جناب آقای جعفری و توجه منصوص آقای نخست وزیر که بنده خودم شاهد بودم که همینطور که جناب آقای دکتر امینی میفرمایند که وزیر دارائی باید خسیس باشد ایشان آنجا با فشاری میگردند و میگفتند ما پول نداریم و حق هم داشتند و در ریاست دولت شاهد بودم که آقای نخست وزیر فرمودند که پولش را من تهیه میکنم و بالاخره هم تهیه شد ۳ ماه دارد اختیارات کبسیون از دست که بنده شخصاً هم نوشتم جناب آقای نخست وزیر ادما بیک کارهای کبسیون ارز بهرستانها واگذار نشده یعنی بر مرکز شهرستانها واگذار شده و اینها بیک مشکل خیلی بزگی برای دولت است. با این نوسانات که امروز در ارز در دنیا هست در قسمت تجارت هر تاجر آذربایجانی اگر بخوهد مشکل کبسیون ارز خودش را حل بکنند اقلا یک هفته وقت لازم دارد ولی تاجر تهرانی میتواند در بدقیقه خودش کار را رفع بکند و بنده معتقدم که در سابق کبسیون ارز را بانک ملی های محل اداره میکردند و احتیاج بکسب اجازه از مرکز نبودند من خواهش میکنم از دولت که باین امر حمایتی توجه فرمایند و یکی هم موضوع اوتوبیلهای دولتی است که خیلی استهزا کردم که این موضوع را ملت است بایستی جلو اینکار گرفته شود که غیر سرورس دولتی کار نکنند و جلو آنها گرفته شود این ملت بیچاره است و اینها تماماً پلاست که در خیابانها دارند میچرخانند اینها که سرورس دولتی هستند بفرمایند که اینها را بکنند و دولت سابق چند دستگاه از این اوتوبیلهای خریداری شده است برای ادارات خواهش میکنم توجه بیشتری فرمایند بنده دیگر عرض نمی نمایم

یک نامه هائی از بعضی معلمین اطراف و اکناف کشور دارم آن بدبخت هائی که در قراء دور دستند نمیکنند آنها را که از وزارت فرهنگ نتوانست بعنوان معلم استخدامشان بکند و بعنوان خدمتگذار استخدام کرد (صحیح است) اگر خاطر آقایان باشد آقای میر آت اسفندیاری اینجا تشریف دارند پیشنهاد ایشان بود مجلس شورای ملی توجه کرد که کلبه کسانیکه با سم خدمتگزار استخدام شده اند ولی کار آموزشی میکنند یعنی معلم هستند و میروند سر کلاس درس میگویند آنها هم ۲۰۰۰ ریال حقوق بگیرند بنده خیال میکنم تصمیم مجلس شورای ملی هم همین بود یعنی ضعیف ترین فردی که به عنوان معلم در اطراف و اکناف کشور تدریس میکند بایستی ماهی ۲۰۰۰ ریال بگیرد متأسفانه مانده هائی از لویات داریم که باین دسته اشخاص تا امروز ۲۰۰۰ ریال داده نشده و بنده این موضوع را منصوصاً میل دارم جناب آقای وزیر فرهنگ توجه بکنند و جناب آقای وزیر دارائی هم همینطور برای اینکه قطع دارم که امروز اراده و نیت آقایان بود نیست که یک چنین تمیزی ایجاد شود (صحیح است) خدا شاهد است بنده یادم رفت یک نامه ای از ایاب داشت که مربوط بیکی از دهات اطراف بابل است و یکی از آموزگاران بمن نوشته است که زن من میخواست بیستم که نسبت بسایر کارمندان بی عنایت هستند یا همین عنایت نسبت بانها هم دارند. نسبت بقرضه که مطرح شده است و نسبت بیودجه میخواستم این را خدمت آقایان عرض بکنم که تصیبات مجلس مطاع و متبع و معترست مگر در قسمت کارهای مالی که بایستی دقت و ملاحظه بشود اگر آقایان قانون وضع فرمایند که بنده قدم بیکتر بلند بشود خوب البته این مطاع هست ولی میخواستم بیستم قابل اجرا هست یا خیر؟ در ضمن کار مصححین تصویب فرمودید که آنچه معصل در خارج هست ارز دولتی ۳۲ ریال بآنها پرداخته شود خوب هیچ حساب فرمودید که بنده باین بودجه فقیر و ضعیف تفاوت این ۳۲ ریال را که باید بیآورم بدهم؟ راجع با عاده بازنشستگان بخدمت اشکال عمده برای این قانون این است که این بازنشستگان بیکه میخواستند بر گردند معاشان بد دیگری است و در ایندست هم حقوق بازنشستگی گرفته اند باید دفعه واحده بر گردند تا یک معلمی برایشان پیدا شود (صحیح است) راجع بر میگردد آن آقای وزیر دارائی راجع بعلمین عرض کردم که این خیلی سهل و ساده است تمام آقایان خدمت آقایان قاضا میکنند و آقایان هم رای میدهند چندین

بهداری برای اعتراضات ساختن آنها کنند هنوز جناب آقای وزیر دارائی دستور نداده ابلاغ بشود آن طریقی که خود آقایان تصویب فرمودید که کلیه اعتراضات ساختنی گذشته تا آخر سال ۳۴ بایستی بصارف اعتراضات ساختنی بهداری و فرهنگ رواد برسد هنوز این قانون را دستور نداده اند که اجرا بشود بنده از این فرصت استفاده کردم و تمنای من از آقایان وزرای محترم که البته حسن نیت دارند میبرم دارند قوانین را اجرا کنند این است که فقط ماده ۲۸۰ را توجه کنند که قانون اجرا نکند در هم جرمت - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی (دکتر امینی) عرض کنم که اصل سؤال مربوط با آقای وزیر فرهنگ است ولی خیال میکنم اگر دقت فرمایند قسمت عمده متوجه شخص بنده است و بنده میخواستم توجه آقای عمیدی نوری را جلب کنم که جلب نظر اشخاص خارج از مجلس کار خیلی سهل و ساده است جنابای دفاع از حقوق قضات میفرمایند و خیلی سهل و ساده در کبسیونها رای میدهم که حقوق قضات اضافه شود طرفداری از معلمین هم که میفرمایند ولی میخواستم بیستم که نسبت بسایر کارمندان بی عنایت هستند یا همین عنایت نسبت بانها هم دارند. نسبت بقرضه که مطرح شده است و نسبت بیودجه میخواستم این را خدمت آقایان عرض بکنم که تصیبات مجلس مطاع و متبع و معترست مگر در قسمت کارهای مالی که بایستی دقت و ملاحظه بشود اگر آقایان قانون وضع فرمایند که بنده قدم بیکتر بلند بشود خوب البته این مطاع هست ولی میخواستم بیستم قابل اجرا هست یا خیر؟ در ضمن کار مصححین تصویب فرمودید که آنچه معصل در خارج هست ارز دولتی ۳۲ ریال بآنها پرداخته شود خوب هیچ حساب فرمودید که بنده باین بودجه فقیر و ضعیف تفاوت این ۳۲ ریال را که باید بیآورم بدهم؟ راجع با عاده بازنشستگان بخدمت اشکال عمده برای این قانون این است که این بازنشستگان بیکه میخواستند بر گردند معاشان بد دیگری است و در ایندست هم حقوق بازنشستگی گرفته اند باید دفعه واحده بر گردند تا یک معلمی برایشان پیدا شود (صحیح است) راجع بر میگردد آن آقای وزیر دارائی راجع بعلمین عرض کردم که این خیلی سهل و ساده است تمام آقایان خدمت آقایان قاضا میکنند و آقایان هم رای میدهند چندین

بیلارد تصویب میفرماید ولی وقتی این میباید در خزانه که بنده میخواهم بپردازم پول ندانم که بپردازم بدم هم که راجع بودجه خراب میشود خود آقای عبیدی نوری اولین کسی هستند که میگویند آقا چرا تقاضای قرضه میکنی؟ باید بالاخره اینها را کم کرد اینها را بپرون کرد فلان کرد... بنده میخواهم بدانم که بالاخره باید این تقاضی را از میان برد بانه این دستوری که آقایان میفرمایند ما هم بالاخره ما مورد اجرائش هستیم باید قدرت و توانائی اجرائش را هم در نظر بگیریم و اگر با داشتن توانائی و قدرت ما نکریم که در نظر گرفتن ماده فلان قانون مجازات عمومی مارا مجازات کند... بنده خدمت آقایان وعده کرده بودم که اول بهمنماه بودجه ۱۳۳۴ را بیارم تقدیم بکنم... الان ۲۱ روز بیست و دو روز است که از تمهید بنده گذشته و دیشب هم تا ساعت ۹ شب در هیات وزراء بنده چانه میزدم که ببینم این را چه طور تبدیل بکنیم که بودجه با کسر فاحش بنده تقدیم نکنم (زقانی - بسیار آسانست) خوب آقایان توجه بفرمایند که این افسانه اعتبارات را که تصویب می فرمایند اینها بالاخره پول میخواهد و نمیتواند درآمد کرد در ظرف یکسال پنجاه درصد بالا برد یعنی اگر توقع داشته باشند آقایان که بنده بیایم یک درآمد واهی را توی بودجه بگذارم که وصول نشود در عرض سال که خرجش هم در مقابل سلم هست آن فاسدست که جناب آقای عبیدی نوری باید نسبت به بنده اعلام جرم بفرمایند و بنده را بعنوان جاعل تعقیب بفرمایند این حقیقت را بنده عرض میکنم خدمت آقایان و این حقیقت حقیقت تلخی هم هست وضع جنگ مارا تصور نفرمائید که اینقدر خراب شده باشد که ما بتوانیم تمام این بلل و بخشها را بکنیم و مهمترین وظیفه نمایندگان مجلس شورای ملی هم رعایت و نظارت در دخل و خرج مملکت است (صحیح است) و یاستی بنده با کمک و مساعدت آقایان این بودجه هارا کم و کسر بکنم وزارت فرهنگ مورد توجه همه هست میخواهم بدانم مگر وزارت بهداری مورد توجه نیست؟ اگر وزارت جنگ مورد توجه آقایان نیست مگر کارمندان که در سایر قسمتها کار میکنند بشیر نیستند همه هستند اگر همه اینها را بنخواهیدراضی بکنید با این درآمد غیر منظور است... بنده هم خواستم توجه آقایان را جلب بکنم که عدم اجرائی قانون در کار نیست اینها مشکلاتی است که در این کلاس هست.

وزیر فرهنگ (عظمی) - عرض کنم از توجهی که نمایندگان محترم نسبت بفرهنگیان ایران فرموده و همتش میفرمایند ابراز تشکر میکنم مخصوصاً از جناب آقای عبیدی نوری که اینقدر توجه بفرهنگ دارند که بعضی اینکه قانون تصویب شد سؤال فرمودند که چرا این ۲۵۰ تومان پرداخت نشده و از ایشان بنده اظهار امتنان و تشکر میکنم در جواب سؤال ایشان البته جناب آقای وزیر دارائی توضیحات مفصلي دادند و بنده فکر میکنم دیگر احتیاجی توضیحات بیشتر بنده نباشد ولی بنده عرض میکنم هنوز وقتی که قانون تصویب نرسیده بود ما با وزارت دارائی مشغول مذاکره شدیم و نامهائی نوشتیم که این قانون قریباً تصویب میشود و باید از همین حالا مقدمات کار را فراهم کنیم... یکی از نامهائی که نوشته شده است در تاریخ ۲۲ تیرماه ۳۳ است که بنده نوشته ام بوزارت دارائی که چون این قانون تصویب میشود شما اعتباراتی را تأمین بفرمایید و ابلاغ بفرمایید که ما از حالا مقدمات صدور حواله را فراهم بکنیم و وزارت دارائی در تاریخ ۲۳ مرداد ۳۳ جواب داده که باید منتظر تصویب نهائی قانون بود بواجباً مجدداً در تاریخ ۱۳ مرداد نوشتیم بوزارت دارائی که چون اینکار مستلزم یک اقدامات مقدماتی است و باید لیست نوشته شود و حوالجات شهرستانها تهیه شود موافقت بفرمایند که ما از همین حالا اقدام بکنیم؛ این را بنده از این جهت عرض کردم که آقایان نمایندگان محترم بدانند که وزارت فرهنگ و دولت درصدد اجرائی قانون بوده است حتی مومنی که قانون تصویب نهائی رسیده علت اینکه تا بیکام بیش این پول پرداخت نشد علت مضیق مالی مملکت بود و خود آقایان نمایندگان مستحضر هستند ولی میدانید که خوشبختانه از یکماه قبل شروع کردیم بپرداخت ۲۵۰ تومان و در تهران برای ماه ۱۹۹۱۲۵۹۸ ریال پرداخت یعنی یک میلیون و چهارصد و نود هزار تومان و برای شهرستانها ۲۲۷۰۲۲۷۰۴ ریال حواله کرده ایم برای ۹ ماهه متفاوت دریا و بهمن و اسفند رهام ضمن لیستها در نظر گرفتیم که برای دیماه ۱۸۲۳۳۰۱۸ ریال است و برای اسفند ۴۰۹۱۰۳۱۶ ریال است ملاحظه بفرمایند که پرداخت این ۲۵۰ تومان اعتبار خیلی زیادی لازم داشته و وزارت دارائی باتمام مقیسه مالی که داشت و جناب آقای وزیر دارائی توضیح دارند نتوانست است این پول را بپردازد و یک مقدار آن پرداخت شده و بقیه هم حواله شده است اما راجع خدمتگزاران جزئی که مشغول

آموزگاری هستند بنده میخواهم توضیحی عرض بکنم خدمت آقایان که ذهنتان روشن باشد در شهرستانها این خدمتگزارانی که مشغول آموزش هستند در دست هستند یک دسته آنها که واجد شرایط علمی ملین آتشهر هستند مثلا فرض بفرمایند در شهر بابل که حوزه انتخابی جناب آقای عبیدی نوری است ما معلم را با تصدیق سیکل اول متوسطه استخدام کردیم بعد اعتبار آموزشگاری تمام شد آموزشگاری کسر داشتیم یک عده ای که با تصدیق سیکل اول متوسطه تقاضای شغل آموزشگاری داشتند چون اعتباری نداشتیم آمدیم بوزارت خدمتگزاران جهت استخدام کردیم ایندسته از خدمتگزاران جزء که مشغول شغل آموزشگاری هستند و واجد شرایط و ادای همان مدارک علمی هستند اینها را ۲۵۰ تومان استفاده میکنند اما یک عده ای از این خدمتگزاران جزء هستند که با تصدیق ۶ ابتدائی وارد خدمت شده اند (عبیدی نوری - چرا استخدام کردید اینها را مجلس میفرماید که با آنها کمک بشود) بنده تبصره ای را که خود آقایان در این جا پیشنهاد فرمودند و تصویب رسیده است میخوانم برای آقایان تبصره اینست: آموزشگاران که هم اکنون در هر نقطه از کشور مشغول آموزشگاری مشغول و واجد شرایط بوده و واجد شرایط را وزارت فرهنگ اینطور استنباط میکند که بایستی واجد شرایط علمی سایر معلمین باشد (عبیدی نوری - چرا اینها را استخدام کردید آقا) ماده واحده در مورد آنهاست است که از محل آموزشگاری استخدام شده اند در هر حال تفسیر قانون با خود آقایان نمایندگانست بولی هم که پرداخت نشود باین خدمتگزاران البته لازم است و ضروری است از لحاظ کمک بآنها و اگر بفرمایند قانون باشد وزارت فرهنگ نمیتواند عمل بکند (عبیدی نوری - برخلاف قانون نیست) خود آقایان قانون را تفسیر بفرمایند اگر مفاد قانون اینطور استنباط میشود که باید بایندسته هم داده شود وزارت فرهنگ هم معافهای ندارد (صدرزاده منظور همین بوده است که بنام معلمین داده شود) (شوشتری - تفسیر کنید قانون را)

رئیس - آقای عبیدی نوری - بنده خواستم استفاده بکنم از توضیحات جناب آقای وزیر محترم دارائی بر اینکه تصدیق فرمودند که قانون را اجرا نمیکم، خلاصه اش اینست یعنی بعد از وضع قانون و ابلاغ و اعلام با اجرا وزیر بقانون اعتراض دارد... این مسئله در مجلس باید حل شود اصل بنیای مهمی است که آقایان در بندهای اینکسکه طبق آیین نامه با حضور وزیر با موافقت وزیر تصویب شد برای ابلاغ و اجرا فرستاده شد برای وزیر و برحق استبناف و تبریز هم هست روی این قانون یا خیر؟ اگر همچو چیزی هست پس این مجلس شورای ملی وضع میکند قانون را این مجلس شورای ملی یعنی میباید آقایان وزرا بعد از تصدیق بفرمایند که این قانون را با تصدیق سیکل اول متوسطه استخدام کردیم بعد اعتبار آموزشگاری تمام شد آموزشگاری کسر داشتیم یک عده ای که با تصدیق سیکل اول متوسطه تقاضای شغل آموزشگاری داشتند چون اعتباری نداشتیم آمدیم بوزارت خدمتگزاران جهت استخدام کردیم ایندسته از خدمتگزاران جزء که مشغول شغل آموزشگاری هستند و واجد شرایط و ادای همان مدارک علمی هستند اینها را ۲۵۰ تومان استفاده میکنند اما یک عده ای از این خدمتگزاران جزء هستند که با تصدیق ۶ ابتدائی وارد خدمت شده اند (عبیدی نوری - چرا استخدام کردید اینها را مجلس میفرماید که با آنها کمک بشود) بنده تبصره ای را که خود آقایان در این جا پیشنهاد فرمودند و تصویب رسیده است میخوانم برای آقایان تبصره اینست: آموزشگاران که هم اکنون در هر نقطه از کشور مشغول آموزشگاری مشغول و واجد شرایط بوده و واجد شرایط را وزارت فرهنگ اینطور استنباط میکند که بایستی واجد شرایط علمی سایر معلمین باشد (عبیدی نوری - چرا اینها را استخدام کردید آقا) ماده واحده در مورد آنهاست است که از محل آموزشگاری استخدام شده اند در هر حال تفسیر قانون با خود آقایان نمایندگانست بولی هم که پرداخت نشود باین خدمتگزاران البته لازم است و ضروری است از لحاظ کمک بآنها و اگر بفرمایند قانون باشد وزارت فرهنگ نمیتواند عمل بکند (عبیدی نوری - برخلاف قانون نیست) خود آقایان قانون را تفسیر بفرمایند اگر مفاد قانون اینطور استنباط میشود که باید بایندسته هم داده شود وزارت فرهنگ هم معافهای ندارد (صدرزاده منظور همین بوده است که بنام معلمین داده شود) (شوشتری - تفسیر کنید قانون را)

این بود که کلبه کسانی که در حین اجرای قانون بشل آموزشگاری مشغول هستند از این قانون بهره مند بشوند (صحیح است) این نظر مجلس شورای ملی است و این را هم بدانید که هیچ شرطی هیچ تبصره ای نیست و این مجلس شورای ملی وضع میکند منظور قانون باشد (ماری - جز آموزشگاران بودن) خبر آموزشگاران بودن اگر شما نا اید با اینکه اینها در تمام ایران دوست سید نفریشتر نیستند جناب آقای وزیر دارائی که حوسبت سید نفری بیشتر نیستند اگر قائل هستید که اینها آموزشگاران هستند و مشغول درس دادن هستند فقط گناه اینها اینست که پشت گوه دارند درس میدهند و نباید این حقوق را بگیرند و صدایشان بکوش کسی نرسد اما اگر در شهر کسی درس داد باو میدهند بنده خیال میکنم این خلاف انصاف و عدالت و نظر خود آقایان است که میبایستی بهش توجه بفرمایند و تئمی میکنم از همین نظر مجلس شورای ملی استفاده بفرمایند و دستور بدهید که باین تفصیلات اعتقاد دارم وقتی میآید پشت تریبون باید بفرمایند که من احترام بقانون میکنم و اگر خرجی نشده موجب محصلین احترام میکنم و اما راجع بارز محصلین يك تصور نمیکم که بروی محصلین را ایجاد بکنید راجع بارز محصلین اعتبارش را ایجاد بکنید راجع بارز محصلین از آقای وزیر دارائی آمدند اینجا فراتر خود دارم که ما ۶۰ میلیون دلار پول داریم ارز دراز و وقتی که ۶۰ میلیون ارز آقایان دارند از طرفی قانونی هست (نیوراش - وضورش را هم حاضرند بکشند) (وزیر دارائی - حال مردم است) ضررش را هم حاضرند بکشند ۵۰ میلیون هم ببلت ایران ضرر زدند (وزیر دارائی - کی آرزو ضرر چرا ضرر زدیم) ارزشان را تجار فروختند و بعد که وزیر دارائی هفت هشت ریال کم کردند استفاده میکنند بسلاوه بوجوب همان قانون صندوق بین المللی پول تصریح شده است که دلار ۲۲ ریال است وقتی که دلار ۲۲ ریال بود من نمیدانم چرا این را بفرمایند اولاه درصدمتلاز این برای اینک نمیشم ارز را پائین آورد و هم آرا گرفت آرا از بین بردیم تفاوت این خرید و فروش در هر دلار در ۲۰ ریال ۸۲ ریال میخریدیم و ۸۴ ریال میفروختیم از این تفاوت هر ۲ ریال یک مقدار از محصلین را باید بدهیم یک مقدار خارج وزارت خارجه را بدهیم و سایر احتیاجات دولت را که آقایان بی اطلاع نیستند حالا تمام این تسبيلات را ما کردیم برای اینکه میخوانم در این مورد (نوشده است) اه راجع خدمتگاران که شغل آموزشگاری دارند جناب آقای جعفری توجه بفرمایند که مقصود مجلس شورای ملی در حین تصویب قانون

برای همیشه بفرمایند که ارز دولتی که میگیرند چیست سابق بکار ارزی میگیریم از شرکت سابق نفت که این متعلق بوده بدولت آنکه مال خودش بود بهر قبضتی که میخواست میفروخت دولت آنکه خرید بود يك تفاوتی رویش میکشید و میفروخت در وضع حاضر مرارزی دولت عبارتست از همان حق مالیاتی که از کسری سویم میگیریم اینکه حسب الامر آقایان داده میشود سازمان برنامه بنده يك دلارش را هم برنداشته اما همه اش را دادم با آقای ابتهاج و حواله اش هم موجود است آنکه مال شرکت ملی نفت است تکلیفش روشن است بنا بر این دولت دیگر درآمد ارزی ندارد نباید این حقوق را بگیرند و صدایشان بکوش کسی نرسد اما اگر در شهر کسی درس داد باو میدهند بنده خیال میکنم این خلاف انصاف و عدالت و نظر خود آقایان است که میبایستی بهش توجه بفرمایند و تئمی میکنم از همین نظر مجلس شورای ملی استفاده بفرمایند و دستور بدهید که باین تفصیلات اعتقاد دارم وقتی میآید پشت تریبون باید بفرمایند که من احترام بقانون میکنم و اگر خرجی نشده موجب محصلین احترام میکنم و اما راجع بارز محصلین يك تصور نمیکم که بروی محصلین را ایجاد بکنید راجع بارز محصلین از آقای وزیر دارائی آمدند اینجا فراتر خود دارم که ما ۶۰ میلیون دلار پول داریم ارز دراز و وقتی که ۶۰ میلیون ارز آقایان دارند از طرفی قانونی هست (نیوراش - وضورش را هم حاضرند بکشند) (وزیر دارائی - حال مردم است) ضررش را هم حاضرند بکشند ۵۰ میلیون هم ببلت ایران ضرر زدند (وزیر دارائی - کی آرزو ضرر چرا ضرر زدیم) ارزشان را تجار فروختند و بعد که وزیر دارائی هفت هشت ریال کم کردند استفاده میکنند بسلاوه بوجوب همان قانون صندوق بین المللی پول تصریح شده است که دلار ۲۲ ریال است وقتی که دلار ۲۲ ریال بود من نمیدانم چرا این را بفرمایند اولاه درصدمتلاز این برای اینک نمیشم ارز را پائین آورد و هم آرا گرفت آرا از بین بردیم تفاوت این خرید و فروش در هر دلار در ۲۰ ریال ۸۲ ریال میخریدیم و ۸۴ ریال میفروختیم از این تفاوت هر ۲ ریال یک مقدار از محصلین را باید بدهیم یک مقدار خارج وزارت خارجه را بدهیم و سایر احتیاجات دولت را که آقایان بی اطلاع نیستند حالا تمام این تسبيلات را ما کردیم برای اینکه میخوانم در این مورد (نوشده است) اه راجع خدمتگاران که شغل آموزشگاری دارند جناب آقای جعفری توجه بفرمایند که مقصود مجلس شورای ملی در حین تصویب قانون

چیزی را تصویب فرمودید بنده هم داد زدم خریدم چرا ممکن است اجرا شود بنده باید خدمتتان عرض بکنم که این مشکلات اجرائش در کجاست قوانین مالی مقدم بر تمام قوانین است (صحیح است) اگر معل نباشد از کجا باید پرداخت (عبیدی - قبل از تصویب قانون باید بفرمائید) گفتم و حالاهم میگویم آقایان که سازمان قضات را تصویب میفرمائید برای قضات ۲۵۰۰ تومان حقوق تعیین کردید بنده آنرا باید بپردازم از کجا بیارم بپردازم آقایان که غم خوار ملت هستند اینقدر تفریط نکنید در بودجه اینقدر گشاد بازی نکنید اگر ضرر دید و معل نبود حواله اش را بنده از کجا بپردازم؟ اگر بعد آمدید بنده بنده اعلام جرم کردم که بدین معنی پرداخته ام آتوقت بنده چه میتوانم بکنم عرض کنم بخصوص قوانین را وقتی میشود اجرا کرد که امکان اجرائش باشد شما اجازه بفرمایید يك قانون مالیات فوق العاده همین چند روز میآورم تصویب بفرمائید آتوقت بپردازم (دکتر جراحی - قبل از همه چیز باید بودجه تعدیل بشود)

سؤال آقای اردلان راجع بعوارض چای و جواب آقای معاون بازرگانی وزارت اقتصاد ملی

رئیس - آقای اردلان اردلان - اینجارجاع اجرائی قانون يك صحبت هائی شده که بنظر بنده خواندن این اصول قانون اساسی که حالا بنده می خواهم بگویم یکتدری وارزش میشود سؤال بنده از وزارت اقتصاد ملی راجع به عوارض تصویب نامه ای است که برخلاف قانون اساسی قوانین عادی ملاحظه شده است برای اینکه آقایان محترم يك خبره توجه بفرمایند با اجازه آقایان یکی دو اصل از قانون اساسی را میخوانم که آقایان وزرا هم متوجه تصویب نامه های خودشان بشوند اصل ۱۸ قانون اساسی: «تسویه امور مالی جرح و تعدیل بودجه تغییر در وضع مالیاتها و تصویب عوارض و فروعات منوط با موافقت مجلس شورای ملی است» (صحیح است) اصل ۹۴ «هیچ قسم مالیات بر قرآن نمی شود کرد مگر به حکم قانون» اصل ۹۶ «میزان مالیات تصویب و معین خواهد نمود» اصل ۹۹ «غیر از موافق که قانون صراحتاً مستثنی میدارد...» (بخصوص باین نکته توجه بفرمائید) بهیچ عنوان از اهالی چیزی مطالبه نمیشود» اگر گفته شود این مالیات نیست عوارض است قانون اساسی میگوید هیچ چیز نباید بدون کمالاً موافق که بایستی يك وضعی ایجاد قانون از مردم ایران مطالبه شود میخوانم بگویم که بدون تصویب مجلس

مال این قسمت اصلی مباحث بنده است
 جناب آقای وزیر دارائی بفرمائید
 بنده عرض کردم که هیچ راهی برای دولت
 باقی نمانده بود که بودجه را در داخل
 بیرون بیاورند و بعد مطلقاً چیزی را که نکرده
 بودم این بود که بیایند و بلا لایحه عرض
 فرمایند جلوی ما بگذارند که ما بصرفت یک
 محور تحول اساسی در زندگی اجتماعی
 زندگی سیاسی خودمان بنشینیم برای اینکه
 کس بودجه هم تریبون و مؤثرترین و اساسی-
 ترین حربه و وسیله است برای اجرای چنین
 تغییراتی و آن نقشه اساسی بیست و شش
 ساله ملت ایران برای اینکه با خیال راحت و
 با اطمینان بتواند یک برنامه هرانی اجتماعی
 صحیحی را تعقیب بکند (صحیح است) و
 البته این نقشه بسیار خوب مطالعه شده چرا
 برای اینکه طرح فرقه بنده برای کس بودجه
 شده عرض کردم فرقه بنده برای عمران و تولید
 هیچ عیب ندارد بشرط اینکه پروژه ها و
 نقشه های مطالعه شده باشد چه یکس مخالفی
 ندارد ولی این فرض کردن برای کس بودجه
 است این در این موقع مناسب که تمام طرف
 دیگر بسته شده بود دولت ناچار بود کس
 بودجه را بوسیله مباحث و بوسیله تقابل
 معارض انجام بدهد بلکه بلطاح شدگی ما
 شده و مطالعه شده ای تقسیم شده است و
 و اینکه منصرف بکنند از این وضع و البته
 در این قسمت هم مطالعه شده بود چرا ؟
 برای اینکه کسانی که این نقشه را طرح
 کرده بودند نمی دانستند که مردم ایران روی
 نیوغ و نفوس ذاتیش از وام خارجی برای
 کس بودجه بشت نافرمانی دارد بغوی می-
 دانستند که مردم ایران از وام های خارجی
 یادگار های تلخی دارند این یادگارها
 بظاشرشان هست و میدانند که بانک شاهی
 با اسم رانریمو سالها خارجیان تحت عنوان
 وثیقه گرفتن کس کات اقتصاد ایران را در
 اختیار داشته می دانستند که وام گرفتن
 (دکتر صلح - حالا فرق کرده) - حالا خیلی
 بدتر شده حالا روابط دول ثوری و ضعیف
 خیلی از قرن ۱۹ بدتر شده و روابط خشن
 اروپا بدتر شده و آقایان ملاحظه فرموده اند
 روابط اقویا و ضعیفا بگلی تغییر
 سطرده ولی بضرر روابط ضعیفا با اقویاست
 که در یک موقعی عرض خواهم کرد و می-
 دانستند که مردم ایران واقفند که تا چه
 اندازه فرض گرفتن برای پرداخت معارج
 جاری به حیثیت و اعتبار شخص لطمه میزند
 نقشه های آنها بشنیدند و آن نقشه این بود که
 این وام را که مثل یک تریاک است برای
 تخدیر کردن یا مثل سم مهلکی است که
 ماعادت بکنیم اختیار پیدا بکنیم و متب
 حسیل و اصلاح کس بودجه نیروم برافرض
 گرفتن را نشان دادند یک راهی که خیلی
 خطرناکتر از سایر راههاست (چند نفر از
 نمایندگان اجلاس) برای اینکه همیشه دول

بزرگ هستند برای اینکه بتوانند کس به شان
 را باز بکنند و بیاضی و بعد آن وقت شخص
 مفروض هم ناچار است شب و روز مراقب
 باشد که داغوشی و رضایت کسانیا را
 باوقرض میدهند فراهم بکنند (کاشانی -
 و همیشه هم محتاج باشد) این فرقه
 یک راه جدیدی است یک نقشه ای است
 برای افتتاح یک باب جدیدی برای دولت
 دادن انکار عمومی و انکار مصدبان اقتصادی
 و مالی ما با استفاده از این راه یک امتیازی
 است یک سم مخدر و مهلکی است برای
 دستگاه اقتصادی ما و حقیقت این را با این
 وضع منوش نماند بکنید اگر این جریان
 شروع شود حقیقتاً آینده مملکت را به
 مخاطره می اندازد حقیقتاً این فرقه برای
 این است که با فغانند خود که آن اصلاح
 کس بودجه اصلاح وضع مالی و کم کردن
 خرج و گرفتن مالیات در دروس و زحمت دارد
 چه از سوی دارد که خودتان را با این دروس
 بیاندازید ما پول حاضر و آماده داریم و
 شما می توانید از این پول استفاده کنید و
 هیچ احتیاجی با اصلاح سازمان های اداری
 ندارید البته این مقدار برای شروع است
 برای وارد کردن است ولی آقای وزیر
 دارائی همین که این باب افتتاح شد و با این
 راه ما وارد شدیم هر روز بروز هر قدر
 استمداد ما زیادتر شود هر قدر درآمد
 نسبی ما بیشتر شود فرقه همان هم روز بروز
 مقدار زیادی خواهد شد برای اینکه از
 بانک ملی شما ابتدا ۲۰ میلیون تومان فرض
 گرفته و این باب افتتاح شد تا رسید به
 یک هزار و هفتصد میلیون تومان کس بودجه
 اول ده میلیون تومان بوده حالا شده است
 هفتصد میلیون تومان و یک دلیل دیگری که
 این یک تکراری بوده است برای ماعت دادن
 ما افتتاح این باب جدیدی در زندگی عمومی
 فرقه ها هر زمانه بودجه ای داریم تصویب شده
 که بیستم کس خرجان چیست هنوز زیر نامه
 هرانی و تولیدی مجلس تصویب کرده که
 بیستم چه خرجی دارند اول میگویند بیایند
 فرض کنیم بعد معارج را تعیین کنیم در
 صورتی که اول باید معارج تعیین شده باشد
 تا بعد بیستم چه احتیاجی بقرض داریم و
 آیا احتیاجی بقرض داریم یا خیر و با این
 مقدمه ای که می بینیم که مرتباً یک مسابقه ای
 برقرار شده برای زیاد کردن حقوق برای
 اینکه هر سنی بخواهد که حقوقش از صف
 دیگر بیشتر شود این هم دلیلی است بر این
 که می خواهند کس بودجه را زیادتر کنند
 اما راه حل راه حل وجود دارد منتهی یک
 چیز کس داریم جناب آقای خرازی و آن
 این است که حقیقتاً وصیانه بخواهیم و
 اراده بکنیم که بدون فرض کس بودجه را
 ازین بیزیم اگر این اراده وجود داشته
 باشد و یک اراده مسلمانان در این کار وجود
 داشته باشد معنیطور که عرض کردم این
 افزود (اجلاس)

رئیس آقای وزیر دارائی بنده با اینکه در
 جلسه گذشته مصدق آقایان ششم و حق
 مالیات و کس خرج تعیین کرد ولی شرط
 اول آن این است که حقیقتاً بخواهیم و
 تصمیم داشته باشیم که یک محور تحولی را
 در تمام مملکت ایجاد کنیم همانطور که
 اعلیحضرت فقید رضاشاه قدیم این تصور
 را ایجاد کرد و اولین اقدامی که اعلیحضرت
 فقید کرد همین توازن دادن دخل و خرج
 است که ما هنوز بعد از شهر پور موفق نشدیم
 این موضوع را عملی بکنیم و برای این
 موضوع عرض کردم همان صمیمیت و همان
 اراده کافی است که تصمیم بگیریم اول
 خودمان مالیات خودمان را بپذیریم بعد
 تصمیم بگیریم که پدر یا مادری اقوام ما که
 شاید در بیستان بزرگترین نرومنان مملکت
 باشند مالیات عادلانه را از آنها وصول
 بکنیم بایستی که وظیفه و سیاست اداری خود
 را بیشتر از مصالح و منافع دوستان نفوذ
 مان تعقیب بکنیم و کس هر اولاد مملکت را
 برای حفظ موقعیت های خودمان بصرف
 برسانیم و همین جهت است که ما نباید بگذاریم
 که این سم مهلک و مخدر و این راه جدید
 وارد برنامه اقتصادی و وارد دستگاه مالی
 و انکار عمومی این مملکت بشود بنده از
 آقایان محترم میبایست که تقاضا میکنم باین
 نکته توجه بفرمائید که یکی از مهمترین
 هدف های مشروطه خواهان و یکی از
 اساسی ترین ارکان تشکیل این مجلس
 شورای ملی دوجیز بود یکی جلوگیری از
 اعطای امتیازات و یکی جلوگیری از فرقه
 خارجی و خوشبختانه وقتی مجلس هجدهم
 تشکیل شد در عرض ۵۰ سال بیارز مدام
 مجلس شورای ملی در ابتدای دوره ۱۸ نه
 یک امتیازی در مملکت وجود داشت و نه
 یک فرقه خارجی باقی مانده بود و حالاً بنده
 اسپینان دارم که در دوره ۱۸ مجلس شورای ملی
 مبارزات استقلال طلبانه و ملت خواهانه
 اسلاف با شهامت و با شجاعت خود را با
 نحو بهتری تعقیب خواهد کرد و با
 کردن لایحه فرقه برای پرداخت معارج
 ضروری اجازه نخواهد داد نقشه کسانی
 که بخواهند آنرا بچنین سم مخدر و مهلکی
 عادت دهند و با جدیدی برای اسراف
 و تبذیر و فساد و رشوه و سوء استفاده باز
 کنند و اصلاح وضع اقتصادی و اداری
 ما را برای همیشه غیر ممکن سازند اجراء
 بشود

نوی این شرکتهای دیگر کسی باقی
 نخواهد ماند و از لحاظ درآمد هم ۷
 میلیون را بکنند ۷۰۰ میلیون خوب آقا
 این مگر شوخی بردار است اگر کسولی
 ۷ میلیون است یا این است که بنده تالیقم
 یا اینکه دستگاه خراب است اگر قسمت
 اول صحیح است و بنده تالیقم چطور
 میشود که این مبلغ را در ظرف یکسال به
 ۷۰۰ میلیون برسانم بنا بر این این نسخه
 را باید خود آقا اجراء بکنند چون بنده
 عمیقاً میفرمودند و یک راهنمایی میکردند
 ولی مع التأسف با تمام سوابق که ایشان
 در امر مالی و اقتصادی دارند آن نتیجه ای
 که گرفته اند وقت نمیداد بعقیده بنده این
 حرفه آقا دکتر گفته شده و زمان که باید
 گذشته و امروز یک دوره است که باید
 فعالیت و عمل کرد اینکه این مخدر است
 و بیبند و بستگی آورده اند و میخوانند
 ملت را گمراه کنند این جز اینکه جناب عالی
 مجبور کردند که جاسارت کند خود آقا مدتی
 است بندر متاصل کرده اند که یک جیب
 به نائین بده یک جیب هجده هزار تومان
 بیست هزار تومان قیمت است اگر بخواهم
 معارج را کم کنم از کجا بدهم آقا پشت
 این تریبون تشریف میآورید ۵۰ صفحه
 قرائت میفرمائید از حیث انشاء و فصاحت
 صحیح و لیکن بیش بنده فرمائید که نائین
 نه بهداری دارد و نه غله دارد غلهاش را
 بده جیش رابده خوب اینها همه اش که
 خرج است که میفرمائید زیر بار دوستی
 نروید زیر بار تحمیل نروید عرض کردم
 که یک وقت صحبت برای این گالی میفرمائید
 بنده صد درصد قبول میکنم و از حجت نماینده

مردم بودن بنده ارائه طریق میفرمائید
 بنده قبول میکنم ولی بنده خیال میکنم
 برخلاف فرمایش جناب عالی آنهایی که
 آمده اند این بول را بنا بشهادت کرده اند
 قصدشان استعمار این مملکت نبود
 قصدشان کمک بود به بود و ضم مملکت
 فکر در یک تاریخی میآمدند مملکتها را
 ام بزرع میگذاشتند و نیکو داشتند تالیقشان
 بالا برد این سیاست ازین وقت امروز
 آمده اند و تشکیلات مختلفی داده اند که
 باینتر بکشورها کمک بکنند سطح زندگی
 را بالا بیاورند کارشان را انجام دهند اولاً
 این اعجاز شدنی نیست که از امروز تا
 یکسال دیگر بنده بتوانم بودجه را
 متعادل بکنم و از خرج کم بکنم یا ذکر
 این حقیقت و تدکراین حقیقت باین آقایان
 گفته ایم آقا چون باید یک فرجه ای
 داشته باشیم یک کمکی بنا بکنید که ما
 درآمد خودمان را بر کس بودجه
 مملکت نکنیم صرف عمران بکنیم و وقتی که
 هرمان شد درآمد مملکت بالا میرود و
 چون درآمد عمومی مملکت بالا رفت
 درآمد وزارت دارائی هم بالا خواهد
 رفت مردم متوجه میشوند بکارهای تولیدی
 چون این فرصت لازم دارد فرجه میخواند
 در این فاصله میخواند با کمک بکنند
 میفرمائید که قصد استعمار و استعمار دارند
 اینطور نیست آقا بالاخره جناب عالی علاوه
 بر اطلاع اقتصادی تان در سیاست دنیا هم
 وارد هستید مطالعه میکنید میدانید دیگر
 اینها گذشته هر زمانی اقتضای دارد امروز
 عرض کردم که مملکت مشروطه است
 میفرمائید که ما رفتن ما کوثر کرده ایم
 جلسه کرده ایم که بیایم مردم را به هدایت
 بکنیم یک وقتی مثل معروفی است میگفتند
 که انگلیسها تریاک را آوردند با کس کردند
 در هندوستان و ایران که مردم این کشور
 ها بیحال بودند بیعس بشوند که هر چه
 بخواهند بهشان تحمیل کنند حالا شاقه را
 در آمد خودش گذشت بکنند مملکت اصلاح
 میشود نه اینکه مرگ خوبست برای مسایه
 بنده خوب است برای ما بنابر این بنده
 میخواستم فقط دو نکته را تذکر بدهم که
 اولاً از همان مشوب نشود که آمده اند چنان
 تریس ما بزنند که این پول را بگیرند
 هر وقت در دنیا مرسوم نیست که یک پولی
 را بدهند بکسی آنهم با شرایط باین سهلی
 دیگر اینکه این ارائه طریق که به بنده
 فرمودید که بودجه را برسانم اینجا بنده
 از خود جناب عالی انصاف میخوانم که اگر
 این کار شدنی است و برای کمک به بنده
 میفرمائید بنده نمیتوانم ابتکار را بکنم
 دیگری باید بکنند اگر نشدنی است
 برای اشکال فرمائید که اگر بخواهند
 آقایان نامیر با اقتضای در تاریخ بگذارند
 این فرقه را رد بکنند برای اینکه استعمار
 و استعمار است آقا این فرمولها را بگذارید
 کنار بعقیده بنده مملکت محتاج اصلاحات

تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
 رئیس جلسه در ختم میکنم جلسه
 آینده روز یکشنبه خواهد بود دستور دناله
 لایحه و گزارشهای مربوط بقرضه آن
 روز هم مرفوعه و مخالف گذاشته میشود
 برای شوردوم قرارداد با شوروی آقایان
 مسیوق باشند (نیور تاش - کی گذاشته میشود)
 روز یکشنبه برک موافق و مخالف گذاشته
 میشود
 (مجلس یک ربع بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی
رضا حکمت